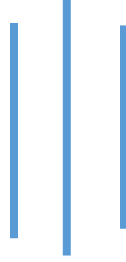

बैठक नं. २५१(३)११
मिति २०७७/०३/३०

निर्णय

१. नेपाल सरकार संघीय मन्त्रालय, संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग र प्रदेश मन्त्रालयहरूको वेवसाईट अनुगमन प्रतिवेदन, २०७६ का सम्बन्धमा संलग्न प्रतिवेदन स्वीकृत गर्ने ।

नेपाल सरकारका संघीय मन्त्रालय, संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग र प्रदेश मन्त्रालयहरूको वेवमा आधारित सूचनाको हक सम्बन्धी अनुगमन

प्रतिवेदन

प्रतिवेदकहरू

शाखा अधिकृत श्री हिरा कुमारी यादव
शाखा अधिकृत श्री डिल्ली राम भट्ट
शाखा अधिकृत श्री सन्ध्या सिग्देल
शाखा अधिकृत श्री हरिहर कार्की
नायव सुव्वा श्री विदुर आचार्य
नायव सुव्वा श्री देव बहादुर घिमिरे
कम्प्युटर अपरेटर श्री रविन गौतम

राष्ट्रिय सूचना आयोग

काठमाडौं

२०७७ असार

०

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले सूचनाको हकलाई मौलिक हकको रूपमा व्यवस्था गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा २७ मा सूचनाको हक अन्तर्गत प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो वा सार्वजनिक सरोकारको कुनै पनि विषयको सूचना माग्ने र पाउने हक हुनेछ भन्ने व्यवस्था छ । सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ मा राज्यका काम कारवाही लोकतान्त्रिक पद्धतिअनुरूप खुला र पारदर्शी बनाई नागरिकप्रति जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउन, सार्वजनिक निकायमा रहेको सार्वजनिक महत्वको सूचनामा आम नागरिकको पहुँचलाई सरल र सहज बनाउन, राज्य र नागरिकको हितमा प्रतिकूल असर पार्ने संवेदनशील सूचनाको संरक्षण गर्न र नागरिकको सुसूचित हुने हकलाई संरक्षण र प्रचलन गराउने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गरिएको छ । सोही ऐनले नेपाली नागरिकको सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गराउन एक स्वतन्त्र राष्ट्रिय सूचना आयोग रहने कानूनी व्यवस्था गरेको छ । ऐनमा उल्लेख भए बमोजिम यस आयोगको काम कर्तव्य र अधिकार अनुरूप सूचनाको हकको विद्यमान अवस्थाको बारेमा नेपाल सरकारका संघीय मन्त्रालयहरु, संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरु र प्रदेश मन्त्रालयसँग सम्बन्धित रही तत् तत् निकायमा रहेका सूचना अधिकारी तथा स्वतः प्रकाशन सम्बन्धी यथार्थ अवस्थाको पहिचान गर्न यस अनुगमन गरिएको हो । हालको कोभिड १९ महामारीका कारण सार्वजनिक निकायमा प्रत्यक्ष रूपमा उपस्थित भई अनुगमन गर्न सम्भव नभएकोले प्रस्तुत प्रतिवेदन पूर्णत web based अनुगमनका आधारमा तयार गरिएको छ ।

१.१ राष्ट्रिय सूचना आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को परिच्छेद ३ को दफा १९ ले राष्ट्रिय सूचना आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम तोकिएको छ :

- सार्वजनिक निकायमा रहेको सार्वजनिक महत्वको सूचना सम्बन्धी अभिलेख, लिखत तथा अन्य सामग्रीको अध्ययन तथा अवलोकन गर्ने ।
- त्यस्तो निकायमा रहेको अभिलेख, लिखत वा अन्य सामग्री सम्बन्धी सूचना सूचीकृत गरी मिलाई राख्न आदेश दिने ।

- नागरिकको जानकारीको लागि सूचना सार्वजनिक गर्न सम्बन्धित सार्वजनिक निकायलाई आदेश दिने ।
- समय किटान गरी निवेदकले माग गरेको सूचना दिन सम्बन्धित सार्वजनिक निकायलाई आदेश दिने ।
- यस ऐनबमोजिमको दायित्व पालना गर्न गराउन सम्बन्धित पक्षलाई आदेश दिने ।
- नेपाल सरकार तथा सूचना तथा सञ्चारसँग सम्बन्धित विभिन्न निकायहरूलाई सूचनाको हकको संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि आवश्यक सुझाव दिने वा सिफारिस गर्ने ।
- सूचनाको हकको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रचलन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने उपयुक्त आदेश दिने ।

२. सूचनाको हकमा सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशनको महत्व

सार्वजनिक निकायमा सरोकारवालाहरूलाई सूचना दिनका लागि तोकिएका व्यक्ति नै सूचना अधिकारी हुन् । प्रत्येक सार्वजनिक निकायमा सूचना अधिकारी हुनुपर्ने व्यवस्था सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ मा गरिएको छ । कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम सूचना दिन नमिल्ने विषय बाहेक सार्वजनिक सरोकारका सबै विषयमा सूचना माग गर्ने व्यक्तिलाई सूचना प्रदान गर्नु सूचना अधिकारीको कर्तव्य हो । तसर्थ सूचनाको हकमा सूचना अधिकारीको धेरै ठूलो महत्व रहेको छ ।

त्यस्तै सूचनाको हक सम्बन्धी ऐनको दफा ५ को उपदफा (३) मा भएको व्यवस्था बमोजिमको विवरणहरू समावेश गरी सार्वजनिक निकायले स्वतः प्रकाशन गर्दा उक्त निकायको स्वरूप र प्रकृति, काम, कर्तव्य र अधिकार, उक्त निकायले प्रदान गर्ने सेवा, सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि, सार्वजनिक निकायको आम्दानी, खर्च, तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण, सो निकायले संचालन गरेका कार्यक्रम र सोको प्रगति प्रतिवेदन आदि समेटेर प्रकाशित हुने स्वतः प्रकाशनले आम नागरिक सुसूचित हुने साथै

सार्वजनिक निकाय आम नागरिक र जनताप्रति जिम्मेवार र जवाफदेही हुने भएकाले सूचनाको हकमा सूचना अधिकारीको जति महत्व छ, त्यत्तिकै महत्व स्वतः प्रकाशनको पनि रहेको छ ।

३. अध्ययनको उद्देश्य:

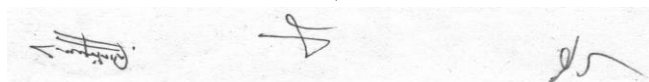
सार्वजनिक निकायहरूका बारेमा सही सूचना प्राप्त गर्नु आम नागरिकको हक हो यसलाई संविधानले पनि प्रत्याभूत गरेको छ । आजको संचारको युगमा सूचनालाई सर्वसाधारण जनताका लागि सरल र सहजरूपमा उपलब्ध गराउन वेवसाईट एक सशक्त माध्यम हो । तसर्थ यस आयोगले सर्वसाधारण जनताका लागि सही सूचना प्रदान गर्न ती निकायहरूले सूचना अधिकारी तोक्ने तथा स्वतः प्रकाशन गर्ने जस्ता विषयहरू अद्यावधिक गरे/नगरेको थाहा पाउनु यो वेवसाईट अनुगमनको उद्देश्य रहेको छ ।

४. अध्ययनको विधि:

२२ संघीय मन्त्रालयहरू, ती मन्त्रालय अन्तर्गतका ४९ विभागहरू र ७ वटै प्रदेश अन्तर्गतका ४९ प्रदेश मन्त्रालयहरूको वेवसाईट अनुगमन गर्ने आयोगको मिति २०७७/०३/०५ को निर्णय बमोजिम आयोगमा कार्यरत ७ जना कर्मचारीहरूले छुट्टाछुट्टै रूपमा ती निकायहरूको वेवसाईटको अनुगमन गरिएको थियो । वेवसाईट अनुगमन गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालय र विभागहरूमा हालको कोभिड १९ महामारीका कारण स्थलगत रूपमा उपस्थित हुन सम्भव नभएकाले आयोगबाटै ती निकायहरूले सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशन प्रकाशित गरी अद्यावधिक गरे/नगरेको विषयमा अनुगमन गरिएको थियो ।

५. अध्ययनको सिमा:

प्रस्तुत वेवसाईट अनुगमन प्रतिवेदन २२ वटा संघीय मन्त्रालयहरू, सो अन्तर्गतका ४९ विभागहरू साथै सात वटै प्रदेश अन्तर्गतका ४९ वटा प्रदेश मन्त्रालयहरूको वेवसाईट अनुगमन गरी ती निकायहरूमा सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरे/नगरेको, सूचना अधिकारीको मोबाइल नं., इमेल आदि राखे/नराखेको र सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ दफा ५ को उपदफा (३) बमोजिमको सूचनाहरू सोही दफाको उपदफा (४) बमोजिम प्रत्येक ३/३ महिनामा अद्यावधिक गरी स्वतः प्रकाशन गरे/नगरेको विषयमा अनुगमन गरिएको छ । वेवसाईट अनुगमन गर्दाको अवधि २०७७/०३/०५ देखि २०७७/०३/१२ सम्म रहेको

थियो । कोभिड १९ महामारीका कारण स्थलगत अनुगमन सम्भव नभएकाले माथि उल्लेखित अवधिमा यस आयोगका कर्मचारीहरूले आफ्नो कार्यस्थलबाट वेवसाईटको मात्र अनुगमन गरेकाले पूर्णत web based अनुगमनलाई अध्ययनको सीमा मानी प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

५. अध्ययनको कार्य विभाजन

आयोगको मिति २०७७०३१०५ को निर्णयानुसार संघीय मन्त्रालयहरू, संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरू र प्रदेश मन्त्रालयको वेवसाईट मार्फत सूचना अधिकारी एवं स्वतः प्रकाशन सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाको परिचालन र कार्यान्वयन गर्ने उद्देश्यका लागि आयोगको सचिवालयबाट आयोगमा कार्यरत देहायका कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमका मन्त्रालय एवं विभागहरूको अनुगमन गर्न कार्यादेश दिइएको थियो ।

सि.नं	अनुगमन गर्ने कर्मचारीको नाम	मन्त्रालय	विभाग	प्रदेश
१	शाखा अधिकृत श्री हिरा कुमारी यादव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, भूमि, व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरू	गण्डकी प्रदेशका ७ वटा मन्त्रालयहरू
२	शाखा अधिकृत श्री डिल्ली राम भट्ट	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, शहरी विकास मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरू	सुदूरपश्चिम मन्त्रालयका ७ वटा मन्त्रालयहरू

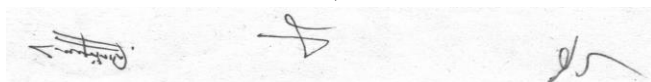
३	शाखा अधिकृत श्री सन्ध्या सिग्देल	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय, उद्योग बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरु	प्रदेश नं. १ का ७ वटा मन्त्रालयहरु
४	शाखा अधिकृत श्री हरिहर कार्की	उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय, कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, कृषि तथा पशुपंक्षि विकास मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरु	प्रदेश नं. २ का ७ वटा मन्त्रालयहरु
५	नायव सुब्बा श्री विदुर आचार्य	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, यूवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, रक्षा मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरु	प्रदेश नं. ५ का ७ वटा मन्त्रालयहरु
६	नायव सुब्बा श्री देव बहादुर घिमिरे	खानेपानी मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, परराष्ट्र मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरु	बागमती प्रदेशका ७ वटा मन्त्रालयहरु
७	कम्प्युटर अपरेटर श्री रविन गौतम	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, शिक्षा तथा विज्ञान प्रविधि मन्त्रालय	अन्तर्गतका विभागहरु	कर्णाली प्रदेशका ७ वटा मन्त्रालयहरु

६. कानूनी व्यवस्था:

६.१ सूचनाको अद्यावधिक र प्रकाशन :

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ मा निम्न व्यवस्था रहेको छ ।

- (१) सार्वजनिक निकायले आफ्नो निकायसँग सम्बन्धित सूचना अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।
- (२) सार्वजनिक निकायले सम्भव भएसम्म यो ऐन लागू हुनुभन्दा कम्तीमा बीस वर्ष अधिसम्मका आफ्नो निकायसँग सम्बन्धित सूचना उपदफा (१) बमोजिम अद्यावधिक गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- (३) सार्वजनिक निकायले सो निकायसँग सम्बन्धित देहायका सूचना सूचीकृत गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ
 - (क) निकायको स्वरूप र प्रकृति,
 - (ख) निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार
 - (ग) निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण,
 - (घ) निकायबाट प्रदान गरिने सेवा,
 - (ङ) सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी,
 - (च) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि,
 - (छ) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी,
 - (ज) निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी,
 - (झ) सम्पादन गरेको कामको विवरण,
 - (ञ) सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद,

- (ट) ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची,
- (ठ) आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,
- (ड) तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण ।
- (४) सार्वजनिक निकायले उपदफा (३) बमोजिमको सूचना यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले तीन महिनाभित्र र त्यसपछि प्रत्येक तीन महिनामा अद्यावधिक गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

सूचना प्रकाशन गर्नुपर्ने

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को दफा ३ मा निम्न व्यवस्था रहेको छ ।

सार्वजनिक निकायले ऐनको दफा ५ को उपदफा (३) मा लेखिएको अतिरिक्त देहायका सूचना समेत सूचीकृत गरी प्रकाशन गर्नुपर्नेछ :

- (क) अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण,
- (ख) सार्वजनिक निकायको वेबसाईट भए सोको विवरण,
- (ख१) सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण,
- (ख२) सार्वजनिक निकायले संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन
- (ख३) सार्वजनिक निकायले वर्गिकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयवाधी,
- (ख४) सार्वजनिक निकायका परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिइएका विषय ।

- (ग) सार्वजनिक निकायका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशनभएका वा हुने भएको सोको विवरण ।

६.२ सूचना अधिकारीको व्यवस्था

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ६ मा सूचना अधिकारी सम्बन्धी निम्न व्यवस्था रहेको छ ।

- (१) सार्वजनिक निकायले आफ्नो कार्यालयमा रहेको सूचना प्रवाह गर्ने प्रयोजनका लागि सूचना अधिकारीको व्यवस्था गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम सूचना प्रवाह गर्ने प्रयोजनको लागि प्रमुखले आफ्नो कार्यालयमा रहेको सूचना नियमित रूपमा सूचना अधिकारीलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (३) सार्वजनिक निकायले सूचना प्रवाह गर्ने प्रयोजनको निम्ति आवश्यकतानुसार सूचना शाखाको व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

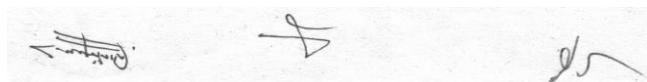
सूचना अधिकारी तोक्ने

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम २४क मा सूचना अधिकारी तोक्ने सम्बन्धी निम्न व्यवस्था रहेको छ ।

सार्वजनिक निकायले ऐनको दफा ६ बमोजिम सूचना अधिकारी तोक्ता सार्वजनिक निकायमा कार्यरत प्रशासकीय प्रमुखले आफूभन्दा दोश्रो वा तेश्रो मुनिको अधिकारीलाई तोक्नु पर्नेछ ।

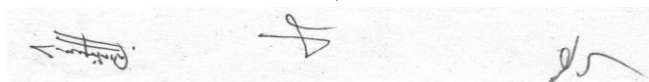
७ परिणाम

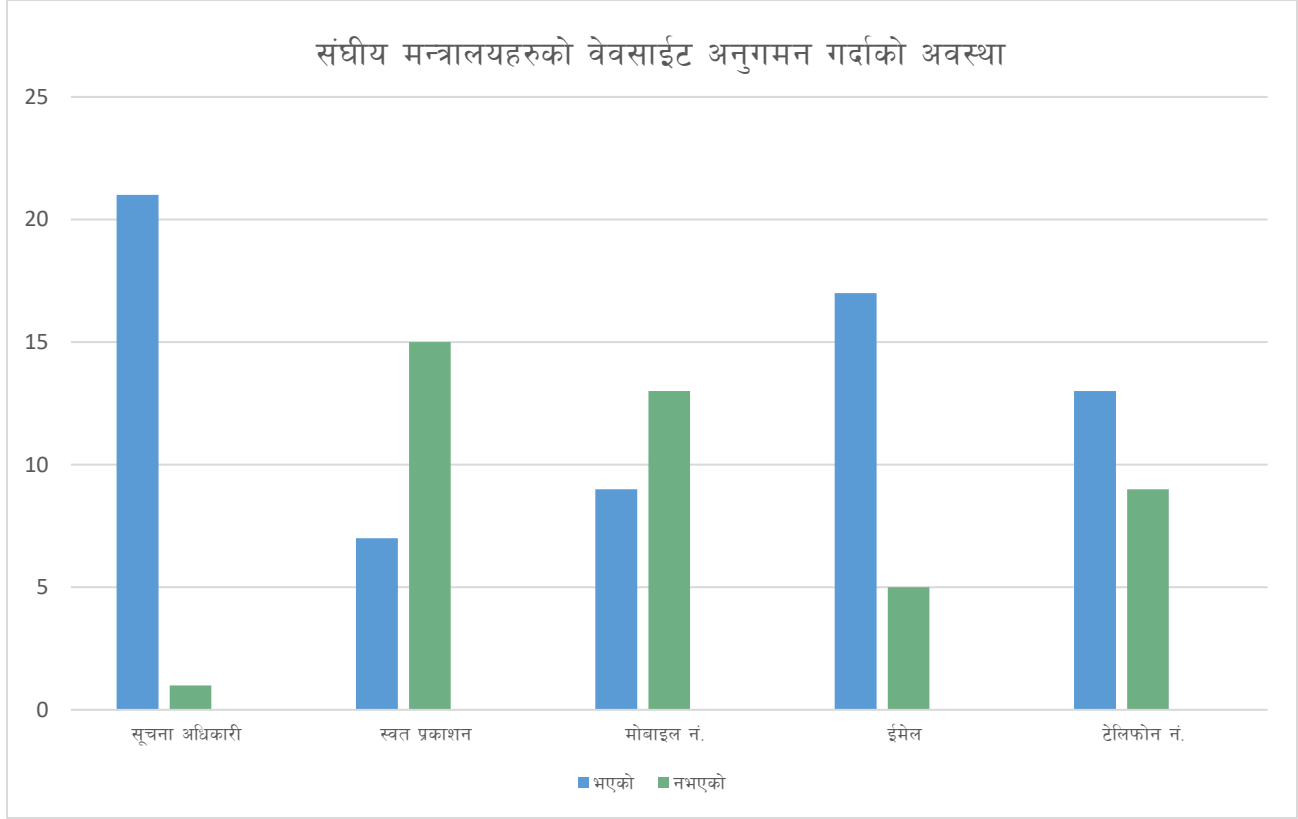
संघीय मन्त्रालयहरु, सो अर्न्तगतका विभागहरु र सातवटै प्रदेशका प्रदेश मन्त्रालयहरुको website अनुगमनमा सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशनको अवस्था देहाय बमोजिम पाइयो ।

१. संघीय मन्त्रालयहरूको जम्मा संख्या : २२

- क. २२ संघीय मन्त्रालयहरूमध्ये २१ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारी तोकेको पाइयो भने भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयले सूचना अधिकारी तोकेको पाइएन ।
- ख. सूचना अधिकारी तोकिएको २१ मन्त्रालयमध्ये २ वटा मन्त्रालयमा सहसचिव तोकेको पाइयो भने १८ वटा मन्त्रालयमा उपसचिव तोकेको पाइयो र एक मन्त्रालयमा पद खुलाएको पाइएन ।
- ग. ७ वटा मन्त्रालयहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइयो भने १५ वटा मन्त्रालयहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइएन ।
- घ. ९ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने १३ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेका पाइएन ।
- ङ. १७ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइयो भने ५ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइएन ।
- च. १३ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने ९ वटा मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइएन ।

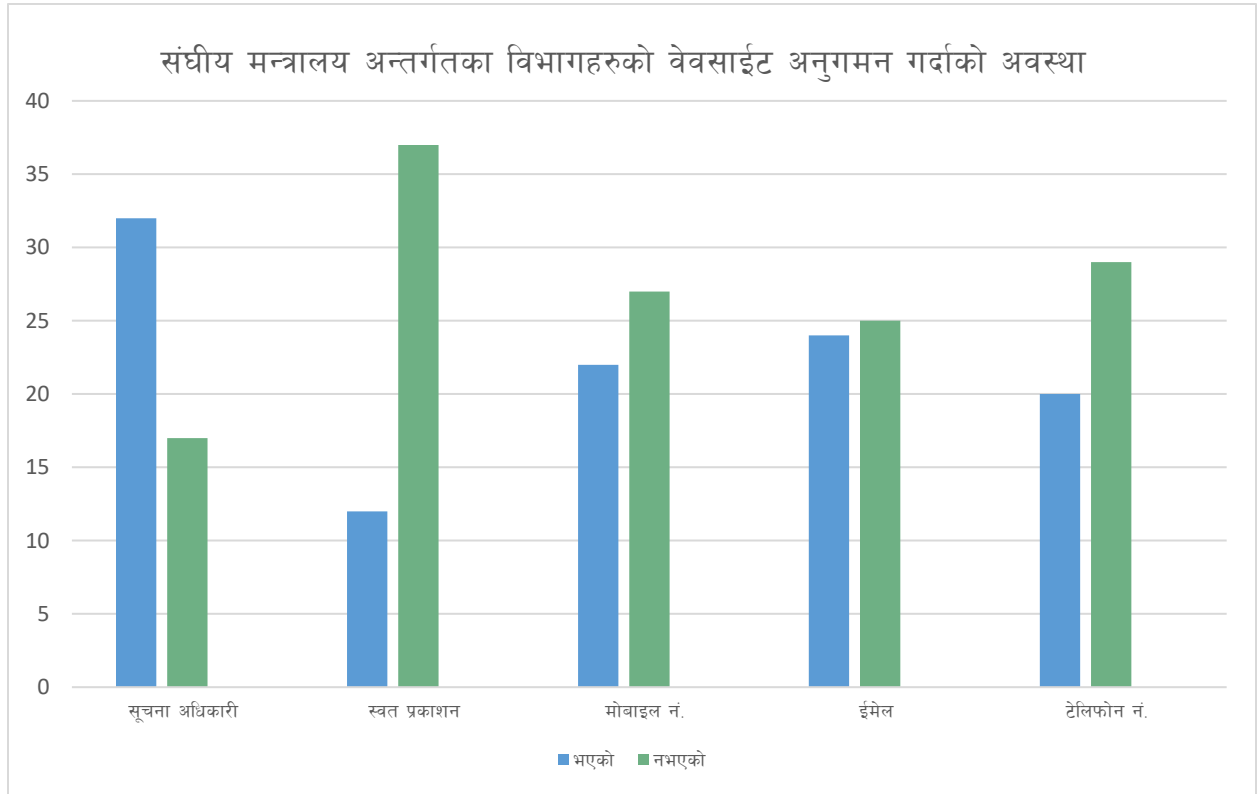

२. संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूको जम्मा संख्या : ४९

- क. संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरूमा ३२ वटा विभागहरूले सूचना अधिकारी तोकेको पाइयो भने १७ वटा विभागले सूचना अधिकारी तोकेको पाइएन ।
- ख. सूचना अधिकारी तोकिएको ३२ विभागमध्ये १८ वटा विभागमा उपसचिव तोकेको पाइयो भने एउटा विभागमा शाखा अधिकृत तोकेको पाइयो र १३ वटामा पद खुलाएको पाइएन ।
- ग. १२ वटा विभागहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइयो भने ३७ वटा विभागहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइएन ।
- घ. २२ वटा विभागहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने २७ वटा विभागहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेको पाइएन ।

ड. २४ वटा विभागहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइयो भने २५ वटा विभागहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइएन ।

च. २० वटा विभागहरूले सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने २९ वटा विभागहरूमा सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइएन ।

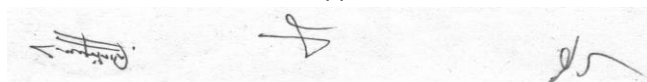

३. प्रदेश मन्त्रालयहरूको जम्मा संख्या : ४९

क. ४९ प्रदेश मन्त्रालयहरूमा ३७ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारी तोकेको पाइयो भने १२ वटा मन्त्रालयले सूचना अधिकारी तोकेको पाइएन ।

ख. सूचना अधिकारी तोकिएको ३७ मन्त्रालयमध्ये ३ वटा मन्त्रालयमा उपसचिव तोकेको पाइयो भने २२ वटा मन्त्रालयमा शाखा अधिकृत तोकेको पाइयो र १२ वटामा पद खुलाएको पाइएन ।

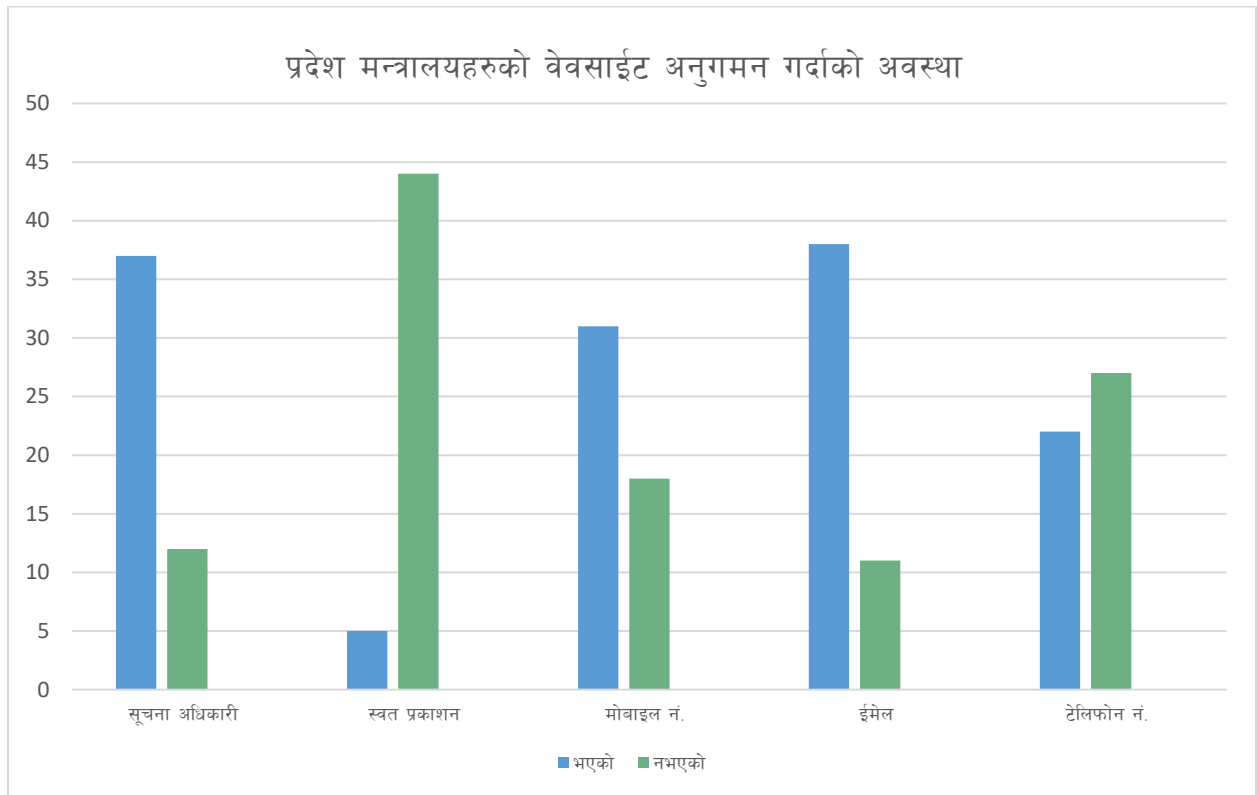
ग. ५ वटा मन्त्रालयहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइयो भने ४४ वटा मन्त्रालयहरूले स्वतः प्रकाशन गरेको पाइएन ।

घ. ३१ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने १८ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको मोबाइल नं. उल्लेख गरेको पाइएन ।

ड. ३८ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइयो भने ११ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको इमेल उल्लेख गरेको पाइएन ।

च. २२ वटा मन्त्रालयहरूले सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइयो भने २७ वटा मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारीको फोन नं. उल्लेख गरेको पाइएन ।

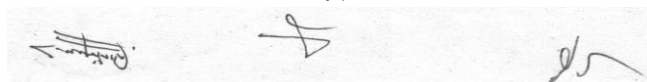
८ सुझाव :

संघीय मन्त्रालयहरु, सो अन्तर्गतका विभागहरु र सातवटै प्रदेशका प्रदेश मन्त्रालयहरुको वेवसाइट अनुगमन गरी निम्न बमोजिमका सुझावहरु प्रस्तुत गरिएको छ ।

- वेवसाइटमा सूचना अधिकारी सम्बन्धी पूर्ण विवरण अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने
- आवधिक रुपमा स्वतः प्रकाशन गरिने विवरण अनिवार्य रुपमा वेवसाइटमा अद्यावधिक गर्न लगाउनु पर्ने,
- सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को २४ (क) मा उल्लेख भएको व्यवस्था बमोजिम सूचना अधिकारी नतोकिएको पाइएको हुँदा त्यस्ता निकायहरुमा नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम सूचना अधिकारी तोक्न पत्राचार गर्नुपर्ने ।

९ निष्कर्ष :

संघीय मन्त्रालयहरु, सो अन्तर्गतका विभागहरु र सातवटै प्रदेशका प्रदेश मन्त्रालयहरुको वेवसाइट अनुगमन गरी ती निकायहरुमा सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशनको अवस्था बारेमा अध्ययन गर्दा अधिकांश निकायमा सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशन अद्यावधिक गरिए पनि केहि निकायमा सूचना अधिकारीको पूर्ण विवरण उल्लेख गरेको पाइएन । स्वतः प्रकाशन ३३ महिनामा प्रकाशन गरी अद्यावधिक गरि राख्नु पर्ने व्यवस्था सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ मा भएता पनि त्यसलाई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएको देखिएन । यस प्रतिवेदन पूर्णत **web based** अनुगमनमा आधारित भएकाले अनुगमन गरिएका निकायहरुले आफ्नो निकायमा सूचना अधिकारी तथा स्वतः प्रकाशनको व्यवस्था सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ बमोजिम गर्दै आए पनि **website** मा अद्यावधिक नगरेको अवस्था पनि हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ । तसर्थ सम्बन्धित निकायमा सूचना अधिकारी र स्वतः प्रकाशनको पूर्ण विवरण **website** मा राख्न सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गर्नुपर्ने देखियो ।

अनुसूची १

संघीय मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभागहरुको वेवसाईट अनुगमन

सि.नं.	निकाय नाम	ठेगाना	Website		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी				स्वत प्रकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं.	इमेल	पछिल्लो	नियमित अपडेट
१.	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालय	सिंहदरवार	छ		गोकुल खड्का	उपसचिव	4200270	gokul.khadka@nepal.gov.np		
२.	अर्थ मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ		उत्तम कुमार खत्री	सहसचिव	4200537	ukhatri@mof.gov.np		छैन
३.	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	सिंहदरवार		छैन						
४	उर्जा,जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	बाबुराज अधिकारी	सि.डि.इ.	९८४१८ ८९५८७ ४२११५ ०२	bradhikari1234@gmail.com	०७६/० ७७ कार्तिक- पुस	
५	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	कमलराज गौतम	उपसचिव	४२००२ २५	infolaw@moljpa.gov.np	०७६/० ७७ कार्तिक- पुस	

६	कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	डा.प्रदीप चन्द्र भट्टराई	वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत	४२९९९०५	info@moald.gov.np		
७	खानेपानी मन्त्रालय	सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	श्री लक्ष्मी पाण्डे गौतम	उप-सचिव	०९ - ४२९९२९ ६	pandeylaxmi433@gmail.com	२०७६ मंसिर फागुन	
८	गृह मन्त्रालय	सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	उमाकान्त अधिकारी	उप-सचिव	98512 77012	umakanta.adhikari@nepal.gov.np		छैन
९	परराष्ट्र मन्त्रालय	सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	सुरेश अधिकारी	उप-सचिव	+977- 9843 753 350+97 7- 142001 82/85	suresh.adhikari@mofa.gov.np	२०७६ माघ	
१०	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	श्री हरि प्रसाद पाण्डे/	उप-सचिव	01- 421159 9 /	infoofficer@mofe.gov.np	-	छैन

							98512 37324			
११	भूमि, व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	सिंहदरबार	छ	-	श्री टोलराज उपाध्याय	उप-सचिव	01- 421166 6	-	२०७५ फागुन देखि २०७६ वैशाख सम्म	-
१२	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	-	-	-	-	-	-
१३	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय	सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल	ww w.m owc sc.g ov.n p	-	सुनिता नेपाल	उपसचिव-	०१ - ४२००२७ ५ ९८५१२५ ५३५४	io@mowcsc.gov.np	२०७६ चैत्र मसान्त सम्म	
१४	युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय	सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल	ww w.m oys. gov. np		यमेन्द्र उपाध्याय	पद उल्लेख नभएको	०१- ४२००५४ ५	info@moys.gov.np		छैन

१५	रक्षा मन्त्रालय	सिंहदरबार, काठमाडौं, नेपाल	ww w.m od.g ov.n p		गीता गुरुङ	उपसचिव	०१- ४२११२८ ५	us.admin@mod.gov.n p	२०७६ चैत्र मसान्त सम्म	
१६	शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	सिंहदरबार काठमाडौं	√		दीपक शर्मा	सूचना अधिकारी				
१७	श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय	सिंहदरबार काठमाडौं	√		श्री सुशीला अर्याल	उप सचिव	०१- ४२००४ ७६	aryalsusila15@gmail.com		
१८	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सिंहदरबार काठमाडौं	√		जीवलाल भुसाल	उप सचिव	०१- ४२००२ ९८		२०७६ माघ	
१९	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	संगीता ओझा	उप सचिव		sangita.ojha{at}nepal.go v.np	०७६/० ७७ माघ- चैत्र	
२०	संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	सिंहदरवार	छ	-	श्री सुरेश आचार्य	सह-सचिव	421162 4 985117 3705	suresh.acharya@nepal.g ov.np	(२०७४ श्रावण - आश्विन	

२१	x/L विकास मन्त्रालय,	सिंहदरवार	छ	-	सुरेश कुमार वाग्ले	सि.डि.इ.	४२११८७ ८	moud.monitoring@gmail.com	०७५ माघ- चैत
२२	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	रामशाहपथ, काठमाण्डौं,	छ	-	गणेश श्रीवास्तव	ब. स्वास्थ्य शिक्षा अधिकृत	९८४८४३ ८६५४	info @ mohp.gov.np	

संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरु

१	विद्युत विकास विभाग	सानो गौचरन, काठमाडौं	छ	-	निशा रिजाल	S.D.E.(HP)	४४९३६ ५३ ४४३४९ ९९	nisha_rijalhotmail.com info@doed.gov.np	०७६/०७७ कार्तिक-पुस
२	जलस्रोत तथा सिंचाई विभाग	जावलाखेल, ललितपुर	छ	-	हेमराज भुसाल	उपसचिव(प्रशासन)	५५३७३ ०८	administration@dwri.gov.np	०७६/०७७ कार्तिक-पुस
३	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	बबरमहल	छ	-	विक्रम श्रेष्ठ जुवा	Senior Divisional Hydrologist	९८६०० ८८५७८	b_zoowa@hotmail.com dg@dhm.gov.np	

							४२१९० ५२			
४	कृषि विभाग	हरिहर भवन, ललितपुर	छ	-	डा. माधव प्रसाद पौडेल	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	९८४५६ ८४८९६ ५५२३२ ६९	mahadebpoudel200@gmail. com	०७६/०७७ कार्तिक-पुस	
५	पशु सेवा विभाग	हरिहर भवन, ललितपुर	छ	-	डा. चन्द्र ढकाल	वरिष्ठ पशु अधिकृत(रा.प.द्वितीय)	५५४२९ १५	cdhaka12000@yahoo.com	२०७६ वैशाख-असार	
६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग	बबरमहल, का ठमाडौं	छ	-	सचिव कुमार वाइवा		४२६२३ ३७	info@dftqc.gov.np	०७६/०७७ साउन-असोज	
७	वन तथा भू(संरक्षण विभाग	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	वनस्पति विभाग									
९	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	बबरमहल, काठमाडौं	छ	-	श्री किरण कुमार पोखरेल	-	98417865 73	-	-	-

१०	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग		-	-	-	-	-	-	-	-
११	वातावरण विभाग	बबरमहल, काठमाण्डौ	छ	(श्री शंकर प्रसाद पौडेल	CDK	9 84158 3743	Shankar_prasad_paudel @yahoo.com	-	-
१२	सहकारी विभाग	बानेश्वर	छ	-	श्री सुरेन्द्र राज पौडेल	-		-	२०१९०४-१२-सम्म	
१३	नापी विभाग	बानेश्वर	छ	-	श्री दामोदर ढकाल	-	९८५१२ ४६७६९	rajddhakal@gmail.com	-	-
१४	भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग	बबरमहल	छ	-	श्री संजीव ढकाल	शाखा अधिकृत	-	-	-	-
१५	भूमि व्यवस्थापन प्रशिक्षण केन्द्र	धुलिखेल	छ	-	श्री राजेन्द्र राउत	-	-	-	2020-05-14 सम्म ।	
१६	सहकारी प्रशिक्षण तथा अनुसन्धान केन्द्र				श्री लिला देवी अर्याल	-	-	-	-	-

१७	सडक विभाग				श्री अर्जुन सुवाल		००९७७- -०१ ५००५५२४	pmeu@dor.gov.np	-	-
१८	यातायात व्यवस्था विभाग	बबरमहल,	छ	-		उप-सचिव	०१- ४४७९६९ ०	gunaso@dotm.gov.np	-	-
१९	रेलवे विभाग	विशालनगर	छ	-	श्री अमन चित्रकार	Senior Divisional Engineer	984153 9233	chitrakaraman@gmail.com	-	-
२०	सडक बोर्ड		छ	-						
२१	नेपिकोप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२२	national construction company nepal	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२३	पर्यटन विभाग	Bhrikuti mandap Kathman du	छ	-	Mr. Surendra Thapa	म्चभअतयच	42562 32	surendra1719@gmail.com	०७३ वैसाख- असार	
२४	हुलाक सेवा विभाग	बबरमहल,	छ	-		निर्देशक	४२२४ ११६	rti@postalservice.gov.np	०७६/०७७ माघ-चैत	

२५	सूचना तथा प्रशारण विभाग	तिलगंगा	छ	-	श्री सुमन बज्राचार्य	निर्देशक	९७७- १- ४११२ ८१६		२०७६ श्रावण - असोज	
२६	मुद्रण विभाग	सिंहदरवार	छ	-	धमद खुलेन					
२७	स्वास्थ्य सेवा विभाग	टेकु, काठमाडौं	छ		ईन्द्र गौतम	उपसचिव-				
२८	महिला तथा बालबालिका विभाग	पुल्चोक, ललितपुर	www. dwd.g ov.np		दुर्गादेवी देवकोटा पौडेल	पद उल्लेख नभएको	०१- ५५४७०१ ३, ०१- ५५४७०१ ४, ०१- ५५४७०१ ५	departmentwc@gmail.com	२०७६ पौष सम्म	
२९	नेपाली सेना	भद्रकाली काठमाडौं	www. nepala rmy.m il.np		उल्लेख नभएको			dte- dpr@nepalarmy.mil.np		छैन
३०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती	पुल्चोक ललितपुर	√							
३१	श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग	मीनभवन काठमाडौं	√		श्री मणीनाथ गोपे		01- 4107117	maninath159@gmail.com		

३२	वैदेशिक रोजगार विभाग	नयाँबानेश्वर काठमाडौं	√		भोलानाथ गुरागाईं	निर्देशक	९८५११ ८०५६६ ०१- ४७८२४ ५४	info@dofe.gov.np	२०७१।७२ तेस्रो चौमासिक	
३३	सामाजिक सुरक्षा कोष	बबरमहल काठमाडौं	√		बिबेक पन्थी	प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारी	9851217 892	bibekpanthee@ssf.gov.np		
३४	वैदेशिक रोजगार बोर्ड	बबरमहल काठमाडौं	√		दीन वन्धु सुवेदी	उप सचिव	9851231 719			
३५	शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र	सानोठिमी भक्तपुर	√		माधव प्रसाद दाहाल	सूचना अधिकारी	९८५१ २१४६ ३८	dahalmp66@gmail.com		
३६	उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद									
३७	खानेपानी तथा ढल निकास व्यवस्थापन विभाग	महाराजगं ज, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	लक्ष्मी प्रसाद उपाध्याय	-	०१ - ४००६६ ५१	dwssplanning@gmail.com		छैन
३८	कारागार व्यवस्थापन विभाग		छ	-	देवर्सी सापकोटा	नखुलेको	98512 08129	-		छैन

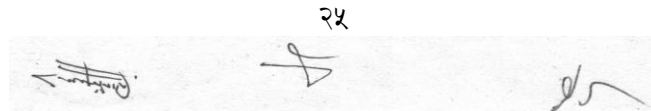

३९	अध्यागमन विभाग		छ		रामचन्द्र तिवारी	निर्देशक	-	-		छैन
४०	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग		खुलेन							
४१	राहदानी विभाग	नारायणहिटी, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	सत्रुधन पी. एस. पोखरेल	उप-सचिव		admin@nepalpassport.g ov.np		छैन
४२	कन्सुलर सेवा विभाग	नारायणहिटी, काठमाडौं, नेपाल	छ	-	-	-	-	-		छैन
४३	उद्योग विभाग	त्रिपुरेश्वर	छ						२०७३ कार्तिक पुष	
४४	नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभाग			छैन						छैन
४५	कम्पनी रजिस्ट्रार विभाग									छैन
४६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग			छैन						छैन
४७	आन्तरिक राजश्व विभाग	लाजिम्पाट	छ							
४८	भन्सार विभाग	त्रिपुरेश्वर	छ		शिशिर घिमिरे	निर्देशक	०१- ४९९७२ ९५,	valuation@customs. gov.np		छैन

						९८५११ ६१५६६			
४९	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	हरिहरभवन	छ		बाबुराम ज्ञवाली	९८४१० ५६८३३	brgywali@hotmail.c om		छैन

२५

संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरुको सूचना अधिकारी र स्वत प्रकाशन सम्बन्धी अवस्था

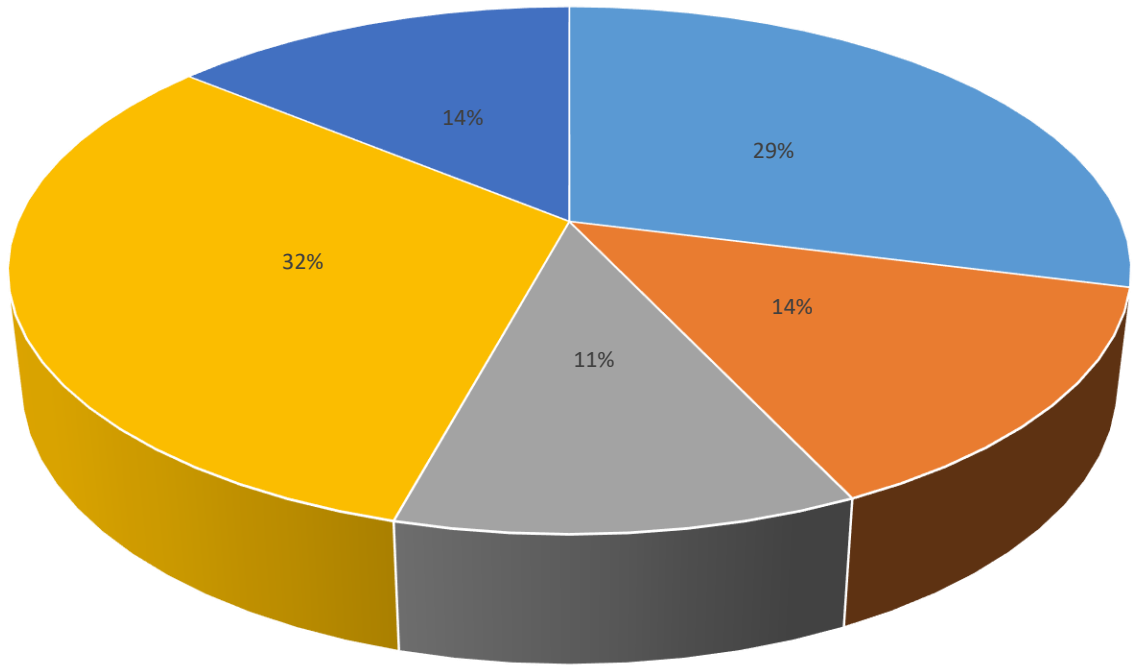
सि.न.	विभागको नाम	सूचना अधिकारी	स्वत प्रकाशन
१	विद्युत विकास विभाग	छ	छ
२	जलस्रोत तथा सिंचाई विभाग	छ	छ
३	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग	छ	छैन
४	कृषि विभाग	छ	छ
५	पशु सेवा विभाग	छ	छ
६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग	छ	छ
७	वन तथा भू(संरक्षण विभाग	छैन	छैन
८	वनस्पति विभाग	छैन	छैन
९	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	छ	छैन
१०	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा बन्यजन्तु संरक्षण विभाग	छैन	छैन
११	वातावरण विभाग	छ	छैन
१२	सहकारी विभाग	छ	छ
१३	नापी विभाग	छ	छैन
१४	भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग	छ	छैन
१५	भूमि व्यवस्थापन प्रशिक्षण केन्द्र	छ	छ
१६	सहकारी प्रशिक्षण तथा अनुसन्धान केन्द्र	छ	छैन
१७	सडक विभाग	छ	छैन
१८	यातायात व्यवस्था विभाग	छ	छैन

१९	रेलवे विभाग	छ	छैन
२०	सडक बोर्ड	छैन	छैन
२१	नेपिकोप	छैन	छैन
२२	national construction company nepal	छैन	छैन
२३	पर्यटन विभाग	छ	छ
२४	हुलाक सेवा विभाग	छ	छ
२५	सूचना तथा प्रशारण विभाग	छ	छ
२६	मुद्रण विभाग	छ	छ
२७	स्वास्थ्य सेवा विभाग	छ	छैन
२८	महिला तथा बालबालिका विभाग	छ	छ
२९	नेपाली सेना	छैन	छैन
३०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	छैन	छैन
३१	श्रम तथा व्यवसायजन्य सुरक्षा विभाग	छ	छैन
३२	वैदेशिक रोजगार विभाग	छ	छैन
३३	सामाजिक सुरक्षा कोष	छ	छैन
३४	वैदेशिक रोजगार बोर्ड	छ	छैन
३५	शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र	छ	छैन
३६	उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद	छैन	छैन
३७	खानेपानी तथा ढल निकास व्यवस्थापन विभाग	छ	छैन
३८	कारागार व्यवस्थापन विभाग	छ	छैन

३९	अध्यागमन विभाग	छ	छैन
४०	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग	छैन	छैन
४१	राहदानी विभाग	छ	छैन
४२	कन्सुलर सेवा विभाग	छैन	छैन
४३	उद्योग विभाग	छैन	छैन
४४	नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभाग	छैन	छैन
४५	कम्पनी रजिस्ट्रार विभाग	छैन	छैन
४६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग	छैन	छैन
४७	आन्तरिक राजश्व विभाग	छैन	छैन
४८	भन्सार विभाग	छ	छैन
४९	सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन तालिम केन्द्र	छ	छैन

संघीय मन्त्रालय अन्तर्गतका विभागहरुको सूचना अधिकारी र स्वत प्रकाशन सम्बन्धी अवस्था

- सूचना अधिकारी भएको
- सूचना अधिकारी नभएको
- स्वत प्रकाशन भएको
- स्वत प्रकाशन नभएको
- दुबै नभएको
- दुबै भएको

(Handwritten signatures and marks)

अनुसूची २
प्रदेश मन्त्रालयहरुको वेवसाईट अनुगमन

प्रदेश नं. १

सि.नं.	निकाय नाम	ठेगाना	Website		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी				स्वत प्रकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं.	इमेल	पछिल्लो	नियमित अपडेट
१.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय	विराटनगर	छ		क्षितिज भट्टराई		021-470166	info.ocmcm1@gmail.com		छैन
२.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	विराटनगर	छ		बलराम पराजुली		9852028530	mosdprov1@gmail.com		छैन
३.	भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	विराटनगर	छ		कुमार सिंह खत्री		9852021420	kumarkanchha2015@gmail.com		छैन
४.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	विराटनगर	छ		ओम प्रकाश साह	इन्जिनियर	9845225072	sahomprakash999@gmail.com		छैन
५.	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	विराटनगर	छ		सन्तोष मोक्तान		9852036224	Santoshmoktantamang@gmail.com		छैन
६.	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	विराटनगर	छ		सुनिता सुवेदी		021-573676	moeap.s1@gmail.com		छैन
७.	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय			छैन						छैन

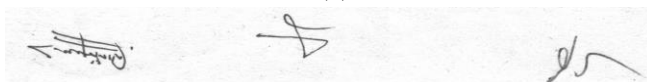

प्रदेश नं २

सि .नं	मन्त्रालयको नाम	ठेगाना	वेब साइट		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी			इमेल	स्वत पकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं		छ	छैन
१	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	रुपेश कुमार साह	अधिकृत ९औं	९८५११९०५३३ ०४१५२३१३३	rupesh.ocmcm@p2.gov.np	२०७६	साउन -माघ
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	किशोरी शरण यादव		९८४१०८०४१८ ०४१५२७०७३	intlpradesh2@gmail.com		
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	अजय कुमार लाल कर्ण	शाखा अधिकृत	९८४१२७३८०८ ०४१५२१५९८	ajay_mala@yahoo.com aarthikmamila.2gmail.com	२०७६	फागुन
४	उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	वेचन चौधरी	शाखा अधिकृत	०४१५२७०१२	bechanchaudhary06@gmail.com moitfep2@gmail.com		
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	छैन	छैन	०४१५२५११७	mosd.p2.gov@gmail.com		
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	कृष्ण कुमार मिश्र	सि.डि.इ	९८५४०२००९३ ०४१५९०६०९	mishrakk2025@gmail.com mopid@p2.gov.np		
७	भूमि व्यवस्था ,कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	मधेश भवन ,जनकपुरधाम धनुषा	छ	-	रजनिश मिश्र	शाखा अधिकृत(कृषि)	९८४१३९७८७०	Info@molmac.p2.gov.np		

बागमती प्रदेश

सि.नं.	मन्त्रालयको नाम	ठेगाना	वेब साइट		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी			इमेल	स्वत पकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं		छ	छैन
१	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	मदन प्रसाद पोखरेल	-	9851065347, 9855089456	ocmcm.p3@gmail.com		छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	ज्ञानदीप राई	अधिकृत सातौं	9849181990	gyandip.raai@nepal.gov.np		छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	प्रमोद सिंखडा	शाखा अधिकृत	०९७-५२७५२०	moeap3@gmail.com, info@moeap.p3.gov.np		छैन
४	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	वेब साइटमा छैन	-	057526226	planning.moitfe@bagamati.gov.np		छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	वेब साइटमा छैन	-	-	p3mosd@gmail.com		छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	वेब साइटमा छैन	-	-	info.mopid@bagamati.gov.np ; s3mopid@gmail.com		छैन

७	भूमि व्यवस्था ,कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	हेटौंडा, मकवानपुर, नेपाल	छ	-	सुजन कँडेल	-	-	sujankandel13@gmail.com		छैन
---	--	--------------------------	---	---	------------	---	---	-------------------------	--	-----

गण्डकी प्रदेश

सि.नं	मन्त्रालयको नाम	ठेगाना	वेब साइट		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी			इमेल	स्वत पकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं		छ	छैन
१	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	Pokhara, kaski, Nepal	छ	-	विकाश थापा मगर	शाखा अधिकृत	9856011847,	bkstm21@gmail.com		छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	Pokhara, kaski, Nepal	छ	-	छैन	छैन	-	-		छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	POkhara, kaski, Nepal	छ	-	कल्पनादेवी सापकोटा	राजश्व अधिकृत	9847633747/ 061-467698	kalpanadsapkota@gmail.com		छैन
४	उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्रालय	POkhara, kaski, Nepal	छ	-	शिव परियार	वन अधिकृत	061-467654	shiva.pariyar@nepal.gov.np		छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	POkhara, kaski, Nepal	-	-	वेब साइट नखुलेको	-	-	-		छैन

६	भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय	POkhara, kaski, Nepal	छ	-	वेव साइटमा छैन	-	-	-	-	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	POkhara, kaski, Nepal	छ	-	ज्वती क्षेत्री	कृषि अर्थ विज्ञ	९८७६०४९१३८	jyotichhetripr@gmail.com		छैन

५ नं.

सि.नं.	मन्त्रालयको नाम	ठेगाना	वेव साइट		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी			इमेल	स्वत पकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं		छ	छैन
१	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	बुटवल, नेपाल		-	यमकान्त पाण्डेय	उपसचिव	०७१-५५०६१०	info@ocmcm.p5.gov.np	२०७६ पौष मसान्त सम्म	
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	नारायण अर्याल	अधिकृत सातौं	०७१-५४००१४, ९८४१०९०३०१	internalaffairsp5@gmail.com		छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	नारायण प्रसाद गौतम	अधिकृत आठौं	०७१-५५०००३, ९८४७०४५१८२	narayangautam182@gmail.com		छैन
४	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	शेषदत्त चौधरी	उल्लेख नभएको	९८४४९४७४१९, ०७१-	province5moitfe@gmail.com		छैन

							५४७४७४, ०७१-५५१२९६			
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	डा. पुष्पराज पौडेल	आयुर्वेद चिकित्सक	९८४९०२१२५३	mosdfive@gmail.com	२०७७ असार १ सम्म	
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	राजेन्द्र प्रसाद पन्थी	उल्लेख नभएको	९८५७०७४९२२, ०७१-५०३४४९, ०७१-५०३३६५	mopid.pr5@gmail.com		छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	बुटवल, नेपाल		-	आशा भण्डारी	कृषि प्रसार अधिकृत	०७१-५४०३९६	off.chiefstate5@gmail.com		छैन

कर्णाली प्रदेश

सि.नं.	निकाय नाम	ठेगाना	Website		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी				स्वत प्रकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं.	इमेल	पछिल्लो	नियमित अपडेट
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय कर्णाली	वीरेन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			केशवप्रसाद उपाध्याय	शाखा अधिकृत	९८५८०८६४००	yourskeshu@gmail.com keshav.upadhyaya@nepal.gov.np		
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	वीरेन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			कृष्ण बहादुर रोकाया	सूचना अधिकारी	083-523045			
३	सामाजिक विकास मन्त्रालय	वीरेन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			सुनिल लिम्बु	अधिकृत सातौं	९८५८०७०७२३, ९८६७५९९८८६	sulimpsc2020@gmail.com		

४	भूमी व्यवस्था तथा कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	वीरिन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			धन बहादुर कठायत	कृषि प्रसार अधिकृत (आठौ तह)	०८३-५२०२७३ ९८५८०५११७३			
५	उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	वीरिन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			शेर बहादुर रोकाया	सहायक वन अधिकृत	९८५८०६५८३३			
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	वीरिन्द्रनगर-सुर्खेत, नेपाल			नविन थापा	ईन्जिनियर	९८५८०४७५९९	nabsthapa@gmail.com		
७	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय		खुलेन							

सुदुर पश्चिम प्रदेश

सि.नं	मन्त्रालयको नाम	ठेगाना	वेब साइट		सूचना अधिकारी सम्बन्धी जानकारी			इमेल	स्वत पकाशन	
			छ	छैन	नाम	पद	सम्पर्क नं		छ	छैन
१	मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	जगदीश जोशी	शाखा अधिकृत	984823638 4 527232,	jagadishjoshi81@gmail.com	२०७६ मंसिर	
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	लक्ष्मी प्रसाद जोशी	कानून अधिकृत	९८४१०८५६ ४४	moiaffairsandlaw7@gmail.com		छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	खगेन्द्र साउँद	शाखा अधिकृत	९८६८२६८४ ७९	moeap7@gmail.com		छैन

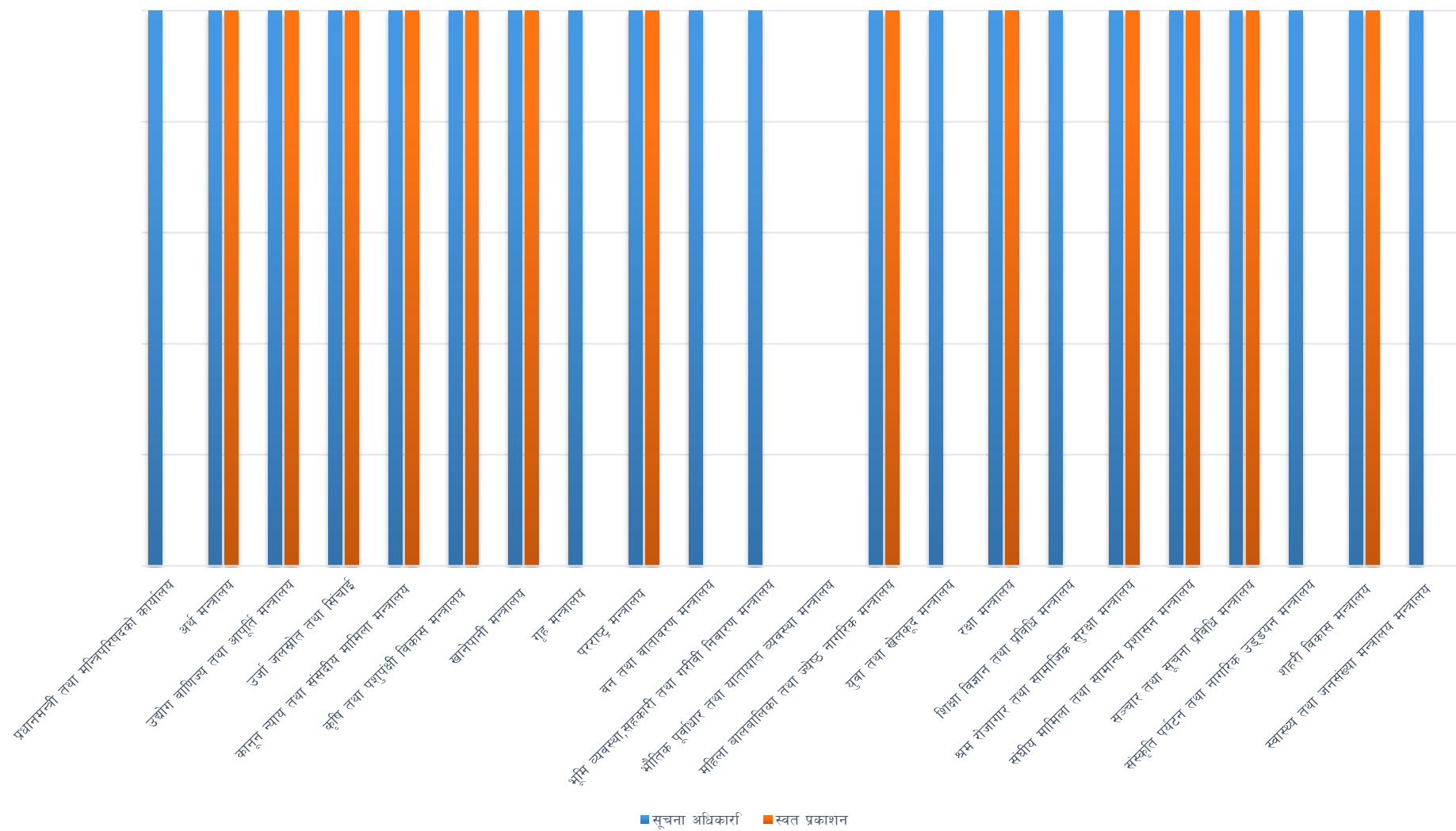
४	उद्योग,पर्यटन,वन तथा वातावरण मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	भरत प्रसाद श्रेष्ठ	सहायक वन अधिकृत	9847874190	moitfesudurpaschim@gmail.com		छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	वेव साइटमा छैन		०९१-५२५००९/५२४५६३	mosdkailali07@gmail.com		छैन
६	भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	वेव साइटमा छैन		०९१-५२३३०३	mopidp7@gmail.com		छैन
७	भूमि व्यवस्था ,कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	Dhangadhi, Kailali, Nepal	छ	-	वेव साइटमा छैन		०९१-४१७२२५	molmac7@gmail.com		छैन

संघीय मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी र स्वत प्रकाशन सम्बन्धी अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरुको नाम	सूचना अधिकारी	स्वत प्रकाशन
१	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छैन
२	अर्थ मन्त्रालय	छ	छैन
३	उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	छ	छैन
४	उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाई	छ	छ
५	कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	छ	छ
६	कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	छ	छ
७	खानेपानी मन्त्रालय	छ	छ
८	गृह मन्त्रालय	छ	छैन
९	परराष्ट्र मन्त्रालय	छ	छ
१०	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
११	भूमि व्यवस्था,सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्रालय	छ	छैन
१२	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय	छैन	छैन
१३	महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय	छ	छ
१४	युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	छ	छैन
१५	रक्षा मन्त्रालय	छ	छ
१६	शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	छ	छैन
१७	श्रम रोजागार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय	छ	छ
१८	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	छ	छ
१९	सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय	छ	छ
२०	संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	छ	छैन
२१	शहरी विकास मन्त्रालय	छ	छ
२२	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय मन्त्रालय	छ	छैन

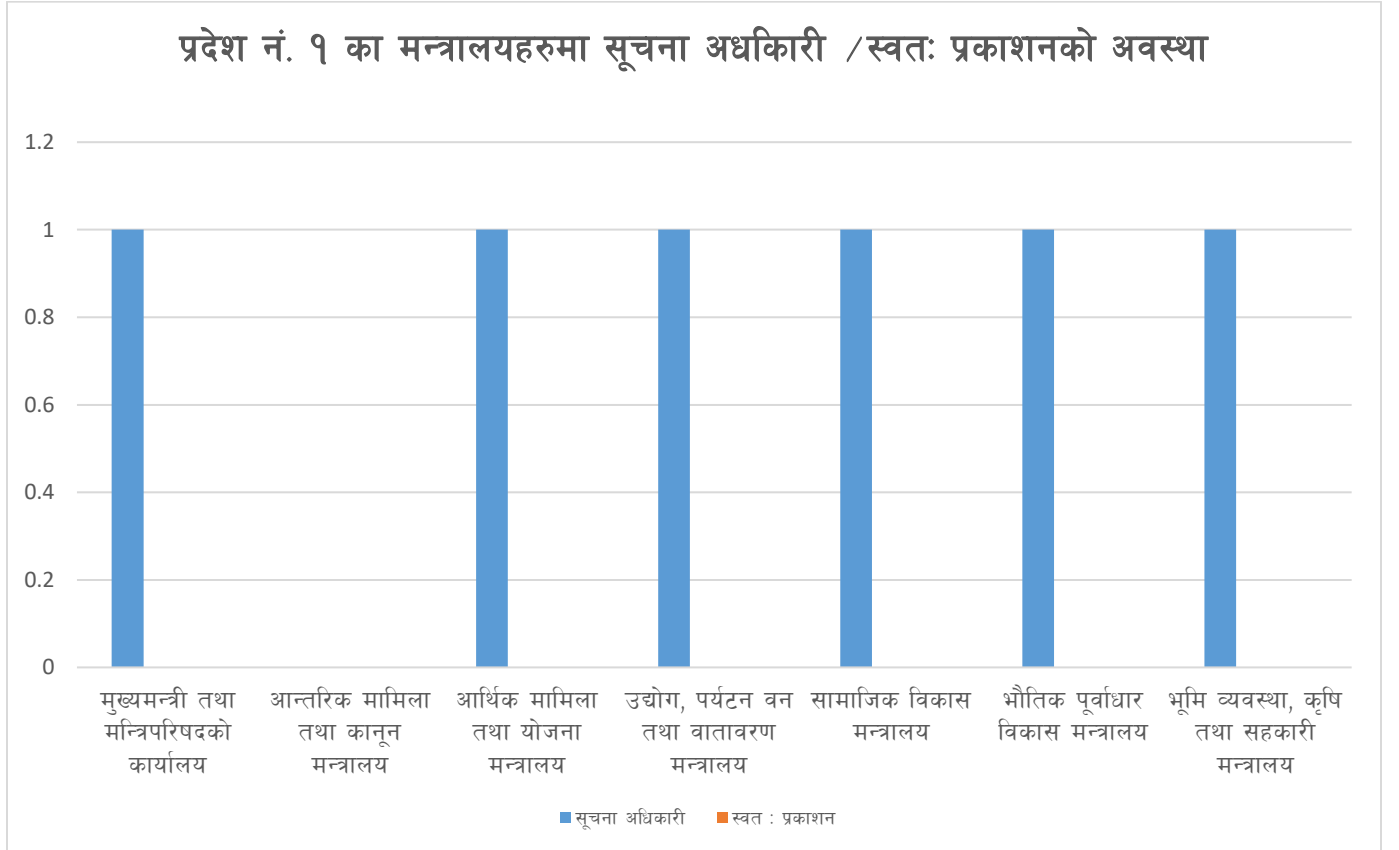
संघीय मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

प्रदेश नं. १ का मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरूको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छैन	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छैन
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छ	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छ	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

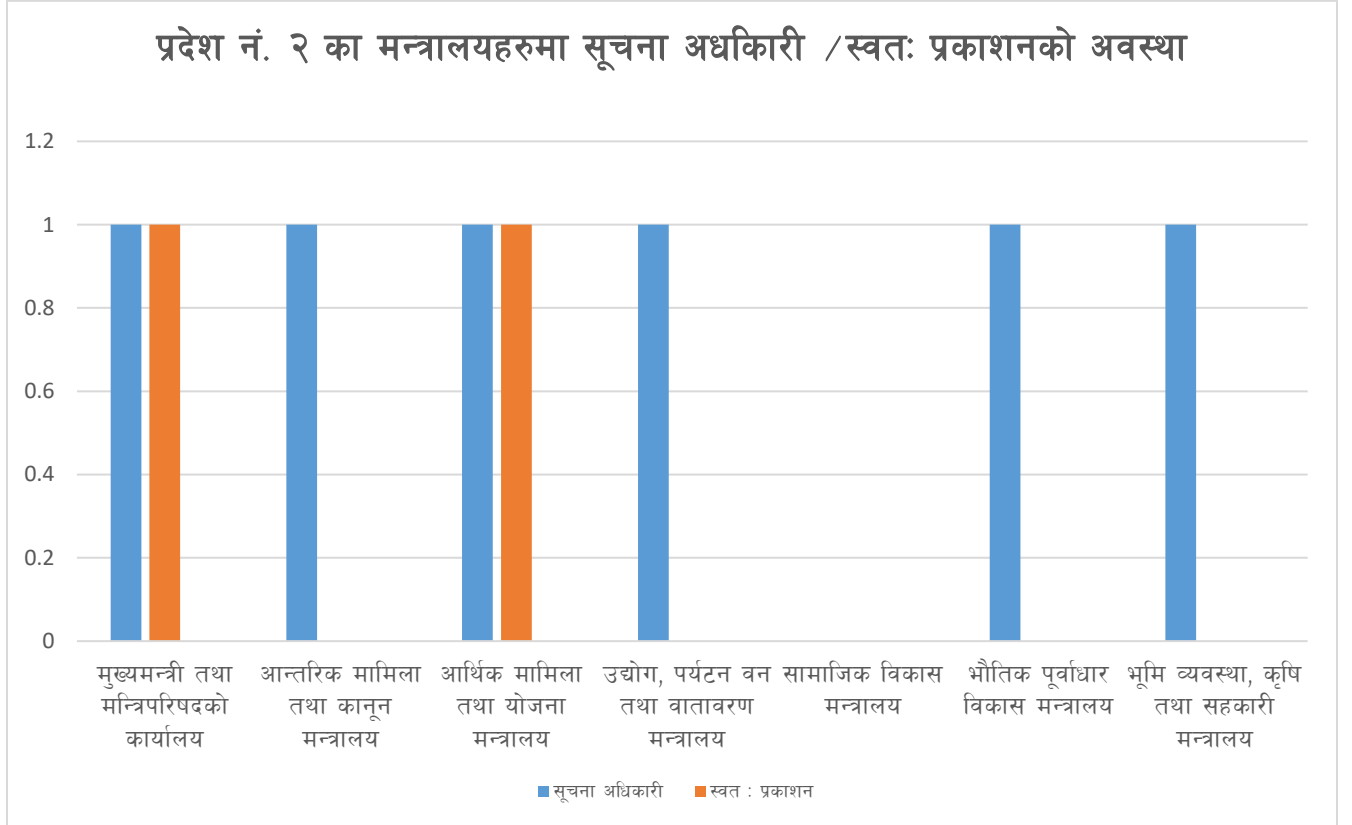
प्रदेश नं. १ का मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

(Handwritten signatures and marks)

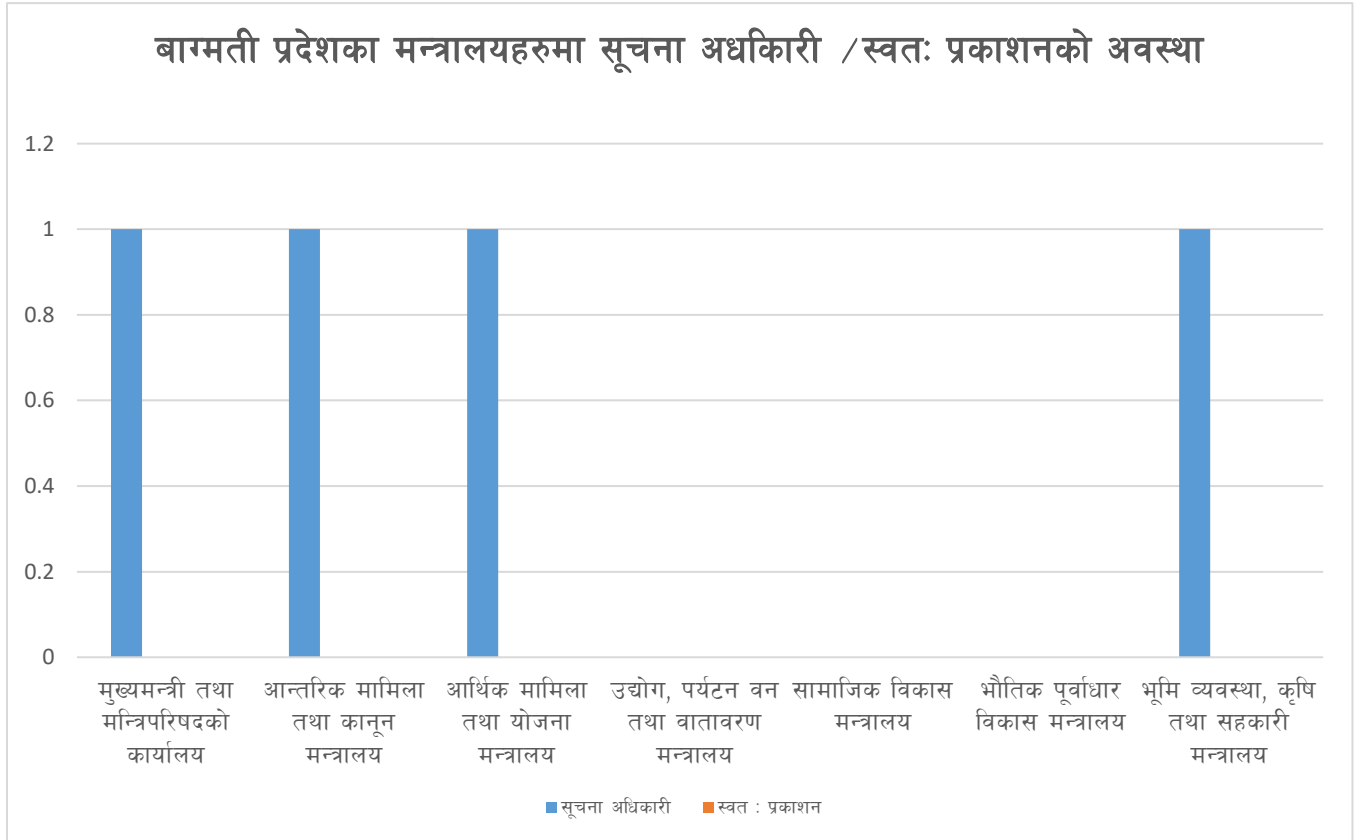
प्रदेश नं. २ का मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरूको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छ
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छ	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छ
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छ	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

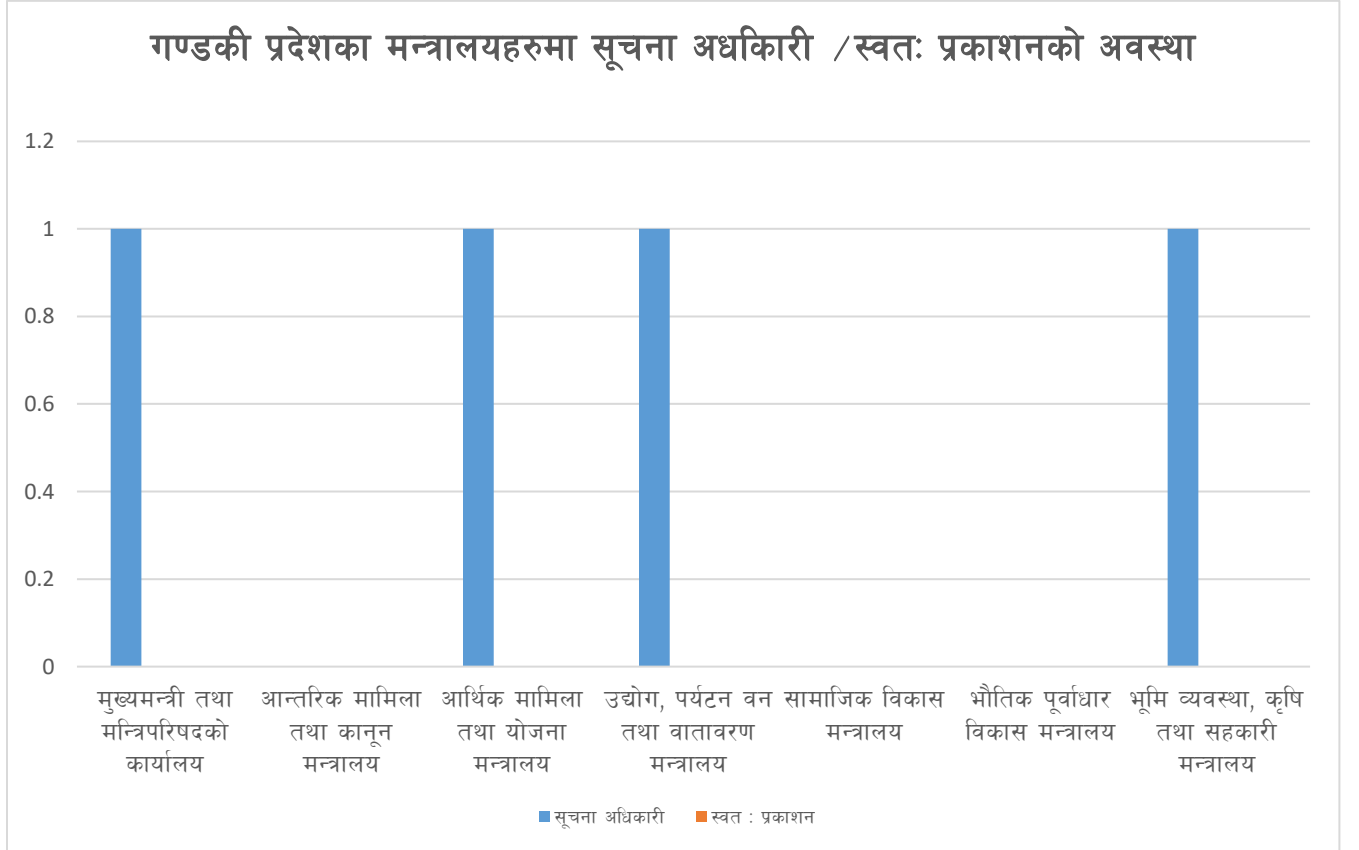
बागमती प्रदेशका मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरुको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छ	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छैन
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छैन	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

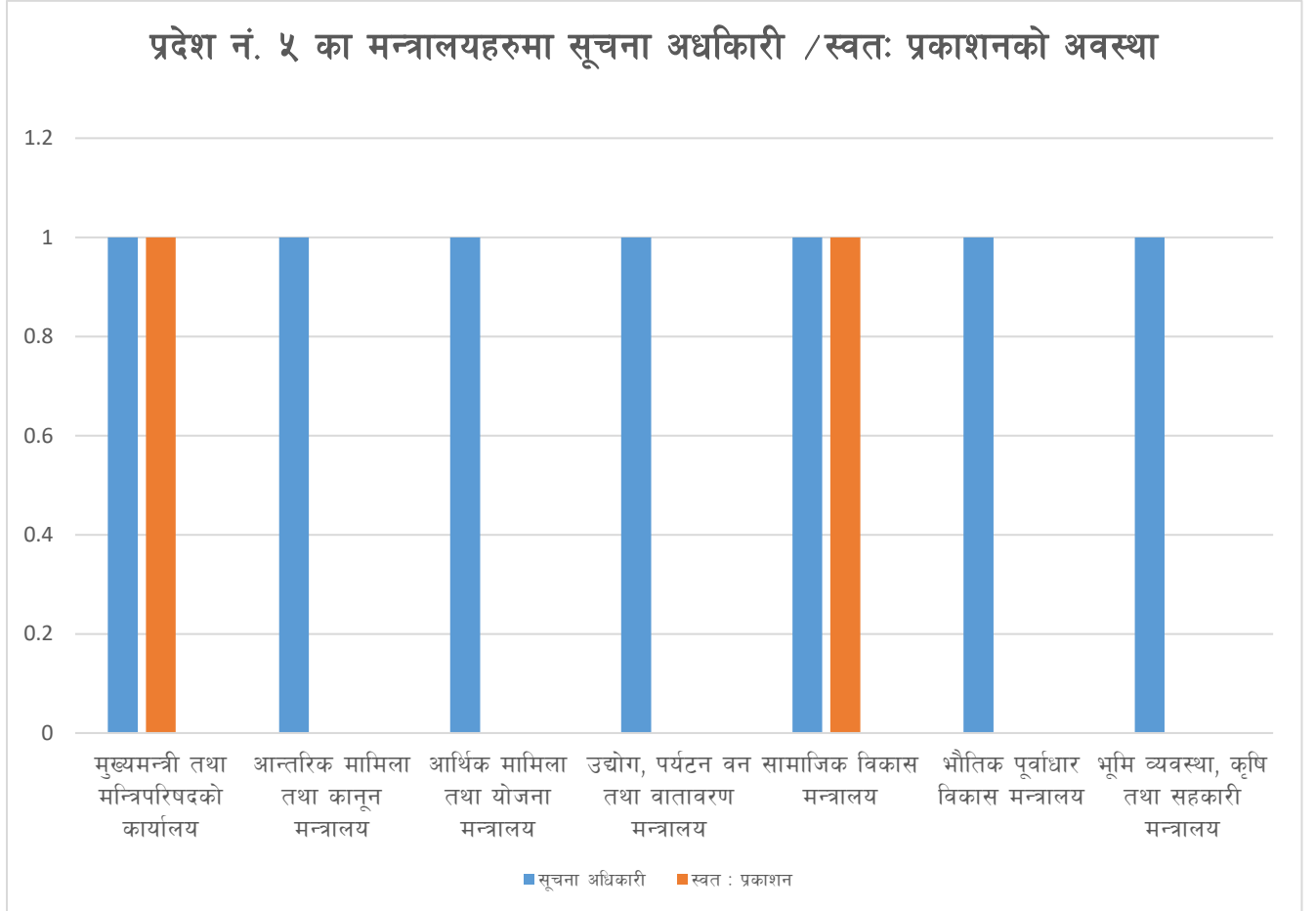
गण्डकी प्रदेशका मन्त्रालयहरूमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरूको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छैन	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छैन
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

प्रदेश नं. ५ का मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

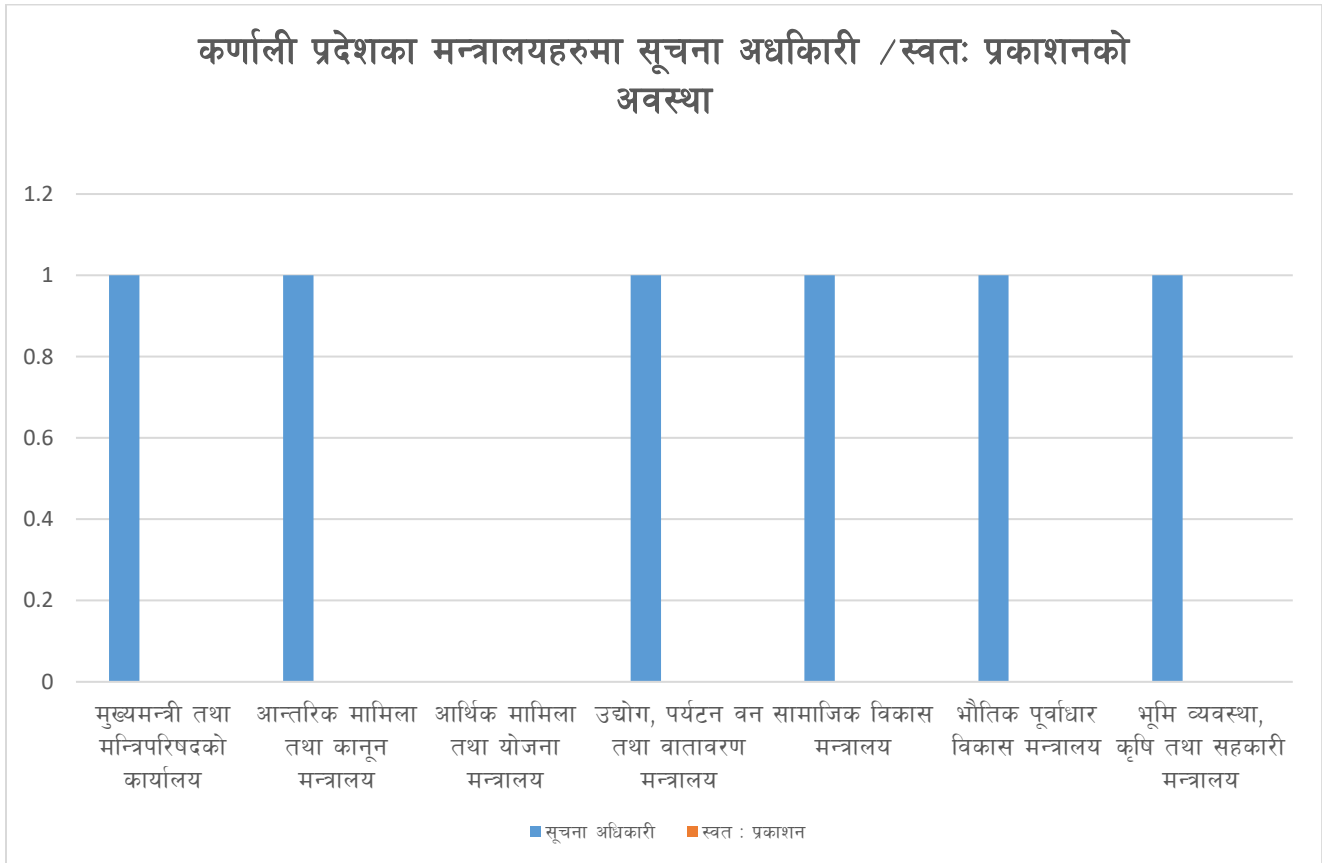
सि.नं.	मन्त्रालयहरुको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छ
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छ	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छैन
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छ	छ
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छ	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

(Handwritten signatures and marks)

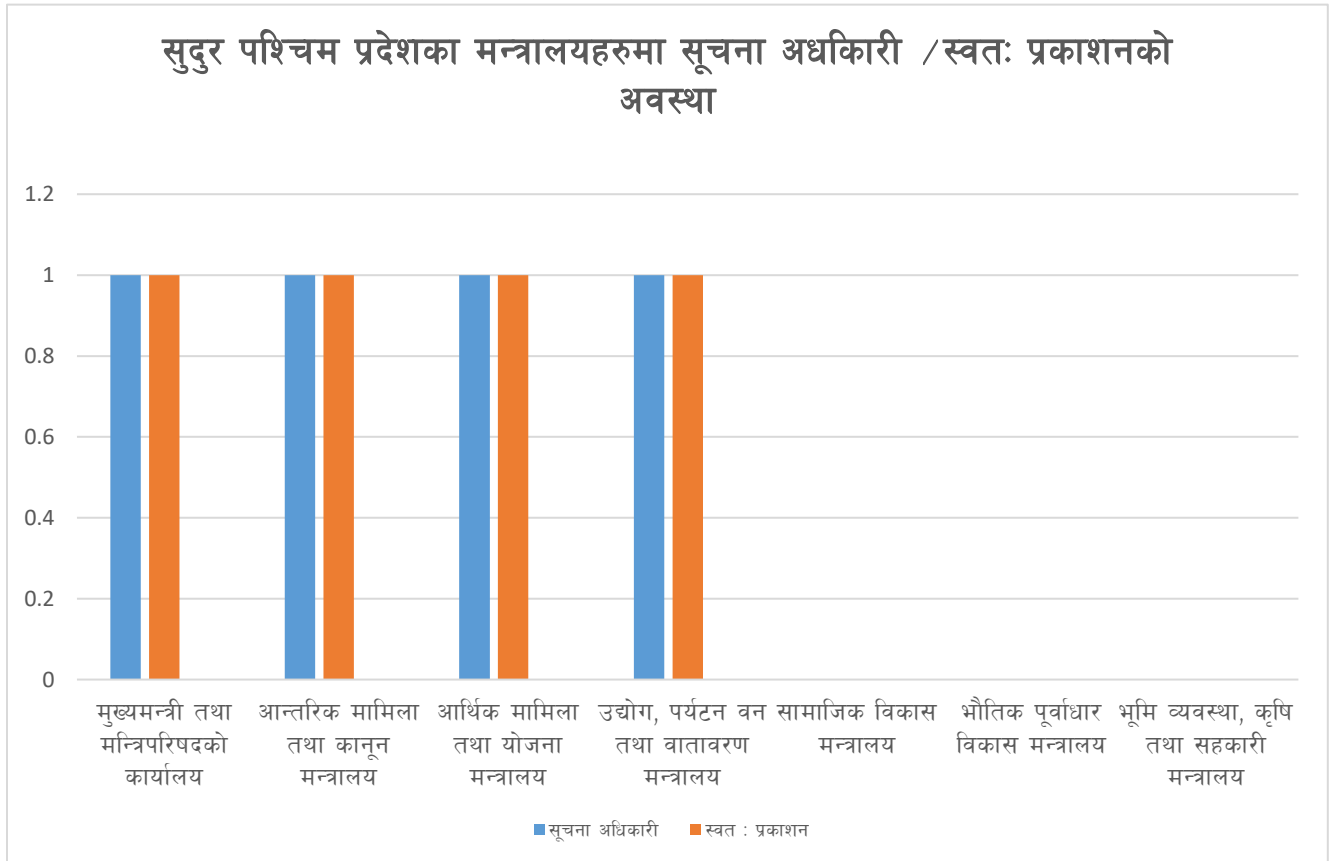
कर्णाली प्रदेशका मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरुको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छैन
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छ	छैन
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छैन	छैन
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छैन
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छ	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छ	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छ	छैन

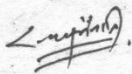
सुदुर पश्चिम प्रदेशका मन्त्रालयहरुमा सूचना अधिकारी /स्वतः प्रकाशनको अवस्था

सि.नं.	मन्त्रालयहरुको नाम	सूचना अधिकारी	स्वतः प्रकाशन
१	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	छ	छ
२	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	छ	छ
३	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	छ	छ
४	उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय	छ	छ
५	सामाजिक विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
६	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	छैन	छैन
७	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	छैन	छैन

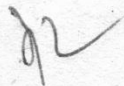

۱۰۰

२. उक्त प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्न गराउन नेपाल सरकार संघीय मन्त्रालय तथा विभागका हकमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयलाई र प्रदेशस्तरका मन्त्रालयहरूको हकमा मुख्यमन्त्र तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयलाई सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा (१९) बमोजिम तपसिलमा लेखिए अनुसार गर्न गराउन निर्देशन दिने :
- (क) सूचना अधिकारी नतोकिएकोमा १५ दिनभित्र सार्वजनिक निकायले सूचना अधिकारी तोक्ने र आयोगलाई जानकारी गराउने। सूचना अधिकारी तोक्दा सार्वजनिक निकायको प्रमुखभन्दा एक तह मुनीको पदाधिकारीलाई तोक्ने,
- (ख) खण्ड (क) बमोजिम सूचना अधिकारी तोक्दा सूचना अधिकारीको नाम, पद, कोठा नं., सम्पर्क नं. (कार्यालयको फोन नं. र मोबाईल) र इमेल समेत उल्लेख गरी सार्वजनिक गर्नुका साथै वेबसाईटमा र सार्वजनिक निकायको प्रवेश कक्षमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने,
- (ग) सार्वजनिक निकायहरूले प्रत्येक ३-३ महिना व्यतित भएको १५ (पन्ध्र) दिनभित्र स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्थाको न्यून मात्रामा पालना भएको पाईएको हुँदा यसरी प्रकाशन नगरेका सार्वजनिक निकायहरूले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र प्रकाशन गर्ने र प्रत्येक तीन-तीन महिनामा अनिवार्यरूपमा प्रकाशन गर्ने व्यवस्था मिलाउने, यसरी सार्वजनिक गरिने स्वतः प्रकाशन वेबसाईटमा राख्ने र यस आयोगमा पनि जानकारी गराउने।
- (घ) सूचना अधिकारी नतोक्ने तथा स्वतः प्रकाशन नगर्ने सार्वजनिक निकायलाई सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ३२ को उपदफा (५) स्मरणार्थ अवगत गराउने।
३. उक्त प्रतिवेदन वेबसाईटमा राखि सार्वजनिक गर्ने।
४. प्रदेश नं. १ का सरकारी कार्यालयहरूको वेबसाईटमा आधारित अनुगमन गरी १५ (पन्ध्र) दिनभित्र प्रतिवेदन पेश गर्न सचिवालयलाई जिम्मेवारी तोक्ने।
५. विभिन्न जिल्लाहरूमा आयोगद्वारा गरिएको कार्यक्रमहरूको प्रतिवेदन वेबसाईटमा राखि सार्वजनिक गर्ने।
६. पुनरावेदनको कारवाही र किनारा गर्ने कार्यविधि, २०७२ अध्ययन गरी समसामयीरूपमा संशोधनको प्रस्ताव आगामी बैठकमा पेश गर्ने गरी सचिवालयलाई जिम्मेवारी तोक्ने।
७. आ. ब. २०७७/७८ मा सञ्चार माध्यममार्फत सूचनाको हकसम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्यका साथ छलफल गर्न गोरखापत्र संस्थान, नेपाल टेलिभिजन र रेडियो नेपालका पदाधिकारीहरूलाई आमन्त्रण गर्ने।
८. कोभिड-१९ को सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मुख्यसचिव, प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिव, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सचिव, कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयका सचिव र स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको नाममा यस आयोगबाट भएका आदेशहरूको प्रगति माग गर्ने।

९. संघीय संसदमा पेश भएका विधयेकहरूको सूचनाको हकका दृष्टिकोणबाट अध्ययन गर्न देहाय बमोजिमको मन्त्रालयहरूको हकमा देहाय बमोजिमका आयुक्तहरूलाई जिम्मेवारी तोक्ने:

(क) प्रमुख सूचना आयुक्त :

- १ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र सम्बैधानिक निकायहरू
- २ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति
- ३ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि
- ४ वन तथा वातावरण
- ५ अर्थ
- ६ सञ्चार तथा सूचना प्रविधि

(ख) सूचना आयुक्त कमला ओली थापा :

- १ स्वास्थ्य तथा जनसंख्या
- २ परराष्ट्र
- ३ भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात
- ४ महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक
- ५ युवा तथा खेलकुद
- ६ कानून, न्याय, तथा संसदीय मामिला
- ७ खानेपानी
- ८ सहरी विकास

(ग) रत्नप्रसाद मैनाली

- १ रक्षा
- २ गृह
- ३ ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई
- ४ श्रम, रोजगार, तथा सामाजिक सुरक्षा
- ५ सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन
- ६ संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन
- ७ कृषि तथा पशुपंक्षी विकास
- ८ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण

१०. सूचनाको बर्गिकरण गर्ने सम्बन्धमा सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा २७(१) बमोजिमको सूचना बर्गिकरण समितिलाई यथासीघ्र बर्गिकरणको कार्य सम्पन्न गर्न पत्राचार गर्ने जिम्मेवारी सचिवालयलाई दिने ।

